

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

MISSIONS- FÖRBUNDET

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR
SVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS
YTRE MISSION

UTKOMMER DEN 1 OCH 15 I VARJE MÅNAD

REDAKTÖR: N:r 8. Årg. 35.

J. E. LUNDAHL 15 April 1917.

Den yttre missionens åter- verkan på den missione- rande församlingen.

Av predikant *H. Börjeson.*

I allmänhet betraktas arbetet för den yttre missionen mest från synpunkten av de uppoffringar och ansträngningar, som missionsbefallningen ålägger oss. Det kan ju ha sina naturliga orsaker, att denna synpunkt träder i förgrunden — missionskraven göra sig ju ständigt påmind — och detta bör icke avhålla oss från att med tacksamhet till Herren fylla vår missionsuppgift. Men liksom varje ansträngning och uppoffring återverkar på sin utövare, så är det också med den yttre missionen, och det kan därför vara berättigat att även betrakta denna sida av saken.

Liksom lantmannens nyodling, vilken i förstone blott synes kräva möda och uppoffring, redan från första torva, som vändes, och första sten, som spränges undan, även skänker ett nyvunnet hopp om större skördar, så skänker också hednamissionen hopp åt hemförsamlingen om större skördar än dem, som kunna vinnas på de gamla tegarna. Vilken glädje är det icke för missionsförsamlingen, under

Innehåll:

Den yttre missionens återverkan på den missionerande församlingen.

Evangelistkurs i Wu-chang.

Julfirandet i Shasi, Musana och Brazzaville.

Vetenskapens skuld till den kristna missionen.

KELL
BERG

det att kanske arbetet hemma synes bära ringa frukt, att få höra om framgångarna på hednafälten och huru arbetet utvidgar sig och blir allt löftesrikare! Redan tillfredsställelsen att nu få se missionens framgångar är en välsignelse, men huru mycket mer glädje bör det icke skänka att få tänka på den dag, om vilken det heter: vi skola ock i sinom tid *skörda*, om vi icke tröttna! Då skola de, som sått ut ädell säd — om än med tårar — »komma med jubel och bära sina kärvar». Dessa utsikter äro härliga frukter, som församlingen redan nu kan fröjda sig över.

En välsignelse, som vi redan nu få skörda av den yttre missionen, är den rika och omväxlande missionslitteratur, den skänker oss. Missionstidningarna och annan missionslitteratur utgöra

numera en värdefull del av det, som läses i missionshemmen och som verkar sporrande och uppfriskande på arbetet även här hemma. Det är ju icke direkt uppbyggelselitteratur, åtminstone i vanlig mening, men den har dock stor betydelse även i det avseendet. Särskilt vad beträffar det uppväxande släktet, som det numera ej är så lätt att få att läsa uppbyggelseböcker i form av predikningar och utläggningar av Skriften, utgör denna litteratur, där den vunnit inträde i hemmen, en intresseväckande läsning, som har stor betydelse för de ungas andliga fostran.

En annan direkt befruktande återverkan av yttre missionen utgör de hemmavarande missionärernas besök i församlingarna. Deras besök är en direkt hälsning från de hedningkristna. Missionären har aldrig svårt att vinna gehör och intresse. Han är församlingens sändebud till avlägsna länder och folk, och hans berättelser äro liksom rapporter, som sätta oss i direkt förbindelse med arbetet därute med dess svårigheter, glädjeämnen och framtidshopp. Såsom apostlarna och deras medarbetare under den första hednamissionens tid vände åter till moderförsamlingen med sina berättelser

om huru Gud även gav hedningarna bättring till liv, och såsom dessa under rättelser åstadkommo tacksamhet till Herren och sporrade till nya ansträngningar såväl hemma som borta, så är det ännu i dag, när missionärerna komma. Det stärker missionsnitet och vidgar blicken utöver det begränsade område, där vi dagligen ha vår varelse, ut på Herrens stora, världsomfamnande arbete, där även vi få vara medintresserade. Här är något av den första kristna församlingens erfarenheter, som den missionerande församlingen får njuta av i denna tid.

Till sist ännu en återverkan, vars betydelse vi ännu mindre förmå uppskatta värdet av än de förut nämnda. Det är de hedningkristnas förböner för oss här hemma. Om våra förböner äro av stor betydelse för framgången av missionsarbetet, så äro också deras böneoffer till förmån för arbetet här hemma en välbehaglig lukt för Gud och bereder åt oss särskilda välsignelser, vars betydelse först evigheten skall fullt uppenbara.

Sålunda är arbetet för den yttre missionen icke blott offer och ansträngning utan ett verk, som gör oss rikare nu och för evigheten.

Styrelsens sammanträde. | Den 11 och 12 april var Svenska Missionsförbundets Styrelse samlad i Stockholm för överläggning och beslut rör-

ande de frågor, som f. n. stå på dagordningen inom verksamheten. Vi skola i ett följande nummer lämna meddelanden om behandlingen av de ärenden, som företrädesvis röra yttre missionen.

* * *

Tillståndet på missionsfälten. | Vi ha den senaste tiden haft glädjen mottaga åtskilliga brev från våra missionärer

på de olika fälten. Så långt vi nu känna förhållandena, går verksamheten sin jämna gång och missionärernas hälsotillstånd är gott. Må Gud hjälpa vår mission under denna tid, då mörkret blir allt större över världen! Må han ock välsigna hela sin rikssak på jorden! Den skall icke gå under, trots de svåra tiderna, ty verket är vår Guds,

och han har all makt i himmelen och på jorden.

* * *

Personliga | Missionär och fru *Åhs*
meddelanden. | i Kina meddela oss,
att Gud skänkt dem en välskapad
gosse den 24 januari. Må Gud väl-
signa föräldrar och barn!

Från vår yttre mission.

Evangelistkurs i Wuchang.

Brev från Joh. Sköld.

Wuchang, Kina, den 13 jan. 1917.

Kära missionsvänner!

Stor frid!

»Herrens namn skall bliva fruktat
i väster och hans härlighet i öster.»
Dagens lösen.

Detta är mitt första brev till Eder på det nya året. Vid varje årsskifte frågar man sig ofrivilligt: »Vad skall detta år bära i sitt sköte?» Nästan allt är ju höljt i dunkel för oss. Och väl är det, annars skulle vi snart tryckas ned av sorger och bekymmer. För oss, som höra Herren till, är det huvudsaken att veta, att *hans* namn skall bliva fruktat och förhärligat både i öster och väster, såsom det så skönt heter i »Dagens lösen» för denna dag. »Vårt liv på jorden skall ju hava såsom mål *Herrens förhärligande*. Mätte det bli så under hela år 1917, om Gud låter oss leva! Blott Herrens namn blir förhärligat, så reder allt annat ut sig, om det ser än så mörkt och förtvivlat ut. Låt oss blott som förr taga en dag, ett ögonblick i sänder.

Höst och vinter i Kina.

Då jag sist skrev till vår tidning, den 9 oktober i fjol, levde vi härute i det allra vackraste höstväder med strålände sol och lagom värme. Men i slutet av december och början av januari ha vi fått smaka på en vinter, som är sällsynt i dessa trakter. Så vitt vi kunna erinra oss, ha vi inte haft så sträng vinter sedan 1893. Ansenligt med snö har fallit, och den låg ovanligt länge på marken. Kölden var efter härvarande förhållanden skarp, och jag tror knappt, att jag någonsin under min rätt långa tid i Kina sett så mycket is som nu. På andra trakter i detta land har det också varit svår vinter. Meddelanden hålla på att ingå om många, som frusit ihjäl. Otaliga få lida hemskt under dessa i mer än ett avseende hårda tider.

Hälsöförhållanden.

Till följd av kölden härjade ock svåra sjukdomar. En kvinnlig läkare inom London-missionen sade, att det var mycket sjukligt bland kineserna. Även vi utlänningar fingo mer eller mindre allvarliga känningar av hosta och influensa. Jag måste själv intaga sängen för nio dygn. Emellertid blev jag, Gud ske tack, fullt återställd igen. Samma sjukdom fick också fru Kullgren. Hon var nog svårare därän än jag. Och samtidigt var hennes lille gosse allvarligt sjuk. Missionär Kull-

gren vistades under hela denna tid i staden Kishui för att sköta om bygget för S. M. U:s huvudstation. I fråga om hälsoförhållandena här i Wuchang bör jag och nämna, att fru Cederlöf i följd av överansträngning måste intaga sängen för några dagar i början av januari. Då detta skrives, äro vi alla i full rörelse igen och ha mycket att tacka Gud för, som handlat med oss i stor nåd och mycket förbarmande.

de mangrant tillstädeskomna från öster, väster, norr och söder. Så vitt jag nu minns, hade ingen hindrats av sjukdom, familjeförhållanden eller oväder. Då liknande kurser förut hållits i Macheng och Hwangchow, så var turen i Wuchang denna gång. Och det var med glädje vi mottogo deltagarna, ehuru våra lokaler och andra förhållanden äro mycket tarvliga i jämförelse med de senast uppförda statio-

Evangelistkursen i Wuchang i november 1916.

Evangelistkurs.

För att giva våra evangelister och medhjälpare ledning och undervisning för sitt arbete bruka vi årligen ha en evangelistkurs, såvida det är möjligt. För nedre delen av vårt stora arbetsfält — huvudstationerna Kishui, Hwangchow, Macheng och Wuchang — hade vi denna kurs den 15—22 november. Så många av våra evangelister och medhjälpare som möjligt sökte vi få med. Då samlingsdagen inbröt, voro

nernas. Emellertid syntes alla nöjda och belåtna med vad som kunde åstadkommas. Och jag tror, att vi litet var kände, att vi voro samlade för högre syften, så att mat, dryck och bostadsförhållanden voro av underordnad betydelse. Och det bör ju så vara.

Som ledare och undervisare vid kursen biträdde bröderna Tonnér, Wahlquist, Cederlöf och Sköld. Att delgiva några bilder från lektionstimmarna skulle inkräkta på tidningens utrymme allt för mycket. Blott det må nämnas,

att evangelisterna fingo handledning uti att sätta sig in i olika predikotexter, att talövningar höllos en gång var dag med kritik efteråt, att undervisning gavs angående ledningen av söndagsskola och bibelklasser m. m. Dessutom förekom diskussion, bibelstudium och föredrag om församlingsvård etc. Somliga aftnar hade vi predikan för allmänheten, då evangelisterna turvis fingo hjälpa till att förkunna frälsningens budskap för hedningarna. Utan tveivel var denna såväl som föregående evangelistkurser av stor betydelse. Vi förnummo, att Herren var ibland oss och välsignade oss. Vi gynnades ock av det allra vackraste höstväder med strålände sol, som verkade upplivande på oss alla. Visst märkte vi, att vi ännu förstå så litet av Guds underbara rådslut med avseende på människors barn. Och mer än kärt är, förnummo vi, hur tarvligt det går för oss att framställa det gladaste av alla budskap för en döende värld. Men å andra sidan voro vi så tacksamma att se, huru våra evangelister och medhjälpare tillväxa icke allenast i ålder utan också i visdom. Somliga av både de äldre och yngre predikade utmärkt, kritiserade med förstånd och gävo vinkar vid textbehandling, som förrådde, att de kände till sina biblar och voro förtrogna med, hur ett sant kristligt liv bör utvecklas. Vi tacka Gud av fullaste hjärta för den stab av infödda medarbetare, som vi äga. Utan dessa skulle vi icke kunna uträtta mycket. Deras arbete bland äldre och yngre, bland kvinnor och män är nog av större värde än vi kunna beräkna. Och skall Kina i en snar framtid evangeliseras, måste det ske därigenom att landets egna söner och döttrar taga det stora och sig allt mer vidgande missionsarbetet mera kraftigt om hand. För att skickliggöra dem till själavinnare måste missionärerna giva dem nödig undervisning och handledning i mer än ett avseende. Missionärernas skara i Kina kan därför ingalunda i en tid så-

dan som denna förminskas. I stället måste vi ropa på mera hjälp, anhålla om brinnande förböner och större offervillighet. Här gäller det att rädda, vad räddas kan, innan det blir för sent. Av alla tecken att döma, förestår en stor kraftmätning mellan ljuset och mörkret, mellan hedendom och kristendom icke allenast i Kina utan i hela Asien. O, att våra bättre lottade missionsvänner förstode tidslägets krav och gäve oss en kraftig handräckning! Det är i allmänhet på grund av bristande medel, som vi inte kunna draga framåt, såsom vi önskade.

Dyra tider och löneförhållanden.

Jag skall icke alls tala om de dyra tiderna härute och de svåra växelkurserna för oss missionärer. Blott det må jag säga, att kursen mellan guld och silver ställer sig jämmerligt svår mot förut. Och det visar inga tecken till förbättring, snarare tvärtom. Om t. ex. 300 kr. sändas ut och det jämföres med 1914 års växelkurs, får man nu blott ett värde av 200 kr. därför, d. v. s. en tredjedel mindre än förr.

Men det är förnämligast våra infödda medhjälpare, jag tänker på. Jag har slitit så ont det sista kvartalet för deras skull, att jag icke kan omtala det. Så fort jag kom ned från Kuling i somras, kom evangelisten vid stationen i Sinho och sade upp sin plats. Han sade sig icke kunna existera på den lön, missionen gav honom. Jag sade honom, att Kinakonferensen beviljat en liten påökning, och att den skulle lämnas honom från och med januari månads början. Men även med den påökningen sade han sig icke kunna reda upp saken. Han begärde blott att få lämna arbetet och att någon annan skulle utses att taga hans plats. Han fick ju ock anställning som predikant i en annan mission med vida högre avlöning. Vid avlöningstillfällena har jag haft all möda att lugna de andra arbetarna. De ha sagt, att de måste söka sig annat arbete,

ty de kunde icke existera på den lön, missionen giver dem. Det är förnämligast våra bästa medarbetare, som det är svårast för. Det föreligger nu ett löneregleringsförslag till sommarens Kinakonferens. Många bida nu för att se, vad resultatet härav blir. Det är ju underligt, att det förnämsta verket i världen, som går ut på att verkligen lyckliggöra människorna och bringa varaktig fred på jorden, så ofta skall få kämpa med ekonomiska svårigheter.

Växlande förhållanden och rörligt liv.

Så växlande och rörligt, som vi haft det i Wuchang i slutet av 1916 och början av 1917, har det icke varit på många år. Först var det omflyttningarna med familjerna Cederlöf och Fagerholm under oktober månad. Så den 6 november kommo makarna Rydgård från Shasi hit. Broder Rydgård måste undergå blindtarmsoperation. Fru Rydgård, som väntade sin nedkomst mot julen, följde sin man hit för att vara i närheten av läkare. Den 9 november genomgick broder Rydgård operationen på det katolska sjukhuset i Hankow. Allt lyckades väl, så att redan den 23 november kunde Rydgård komma över till Wuchang igen. Den 1 januari föddes deras lille gosse. Fru Tonnér från Hwangchow har ock vistats här en tid. Den 14 december föddes makarna Tonnérs lilla flicka.

I början av januari hade vi glädjen hälsa makarna Wennborg, deras två barn och fröken Fors välkomna hit. Deras resa över Amerika och Stilla havet hade gått lyckligt, och de voro nu på väg till sin station i Macheng. Missionär Gideon från Macheng och fröken Jönsson från Ichang ha ock varit här, så att för några dagar voro vi 23 svenskar samlade — 16 äldre och sju barn. Det är nog länge sedan så många svenskar voro samlade här på en gång. Men vi hade det riktigt gemytligt, ehuru det gällde att tränga ihop sig. Det påminde om de förra tiderna, då Wuchang var, som man

sade, »upplagsplats» för missionärer. Gamla Wuchang har fått tjäna mycket under tiderna och varit många till nytta.

Sorgeposter.

Jag nämnde i mitt sista brev, att vår evangelist Li Pingsan fått slag-anfall och varit klen sedan i slutet av juni månad. Den 7 januari kallades han helt hastigt från denna jämmerdalen. Det väckte förstämning i vida kretsar. Om hans liv och arbete skall jag bedja att få återkomma en annan gång. Möjligen blir det i en liten broschyr, enär det annars skulle taga tidningens utrymme alltför mycket i anspråk. Under tiden frågar jag: Vem skall taga vår duktige Lis plats?

Just som vi gingo och sörjde över vår käre Lis frånfälle, kom en dag Svenska Morgonbladet. Då min hustru vecklade ut ett nummer och ögnade på första sidan, gav hon till ett utrop: »Ack, Johan är död.» Jag kunde icke tro, att det var sant. Han var ju så frisk, min svåger, då vi skildes åt i september 1915. Jag trodde, att det möjligen var någon annan med samma namn. Men ack — där stod ju: Trävaruhandlaren A. G. Eriksson i Norrköping. Så är också han gängen — han som gjort både oss och andra så mycket gott. Ja, dessa sorgeposter, de ha känts svåra. Men vår Herre gör aldrig några misstag. Återseendet står kvar. Det är ljus över giften. Herren fülle i sin stora nåd alla tomrum!

De hjärtligaste hälsningar till alla, när och fjärran. Gud är vårt hopp. Med honom vinna vi seger.

Jul och nyår i Shasi.

Av Ellen Sundqvist.

S. M. S. Shasi, Kina den 6 jan. 1917.

Kära missionsvänner!

Frid av Gud!

Nu är julen över, och kanske det skulle intressera Eder att höra något

om, huru vi haft det på Shasi-stationen under högtiden. En vecka före jul började skolbarnen måla en mängd flaggor och andra saker för att dekorera skolsalarna. Det var ett nöje att se, hur trevligt de kunde ordna allt med guirlander och cypresser, flaggor, grannlåter, lyktor m. m., allt på äkta kinesiskt vis. Gästrummet dekorerades ock ungefär i samma stil. Dekorationerna i kapellet togo dock första priset. Men så utfördes de ock av församlingsmedlemmarna. Kineserna äro mästare i denna konst.

Klockan 6 på juldagsmorgonen samlades i kapellet en högtidsklädd skara, bland vilka många voro från rätt långt avlägsna trakter. Kraftigt ljöd sången, och därefter talade evangelisten Chii om Jesus Kristus, den stora julgåvan. Alla lyssnade uppmärksam, även de små. Så brusade åter sången och den sköna högtiden var slut. På eftermiddagen hölls åter möte, då kapellet var fullsatt av folk.

Annandag jul hade vi besök av den kände Kinaevangelisten pastor Dinglimei från Shanghai, resesekreterare för K. F. U. M. Han är en mycket framstående talare, därtill en bödens man, varom ock hela hans person bär vittne. Vi hade hyrt en teaterlokal i staden, där han klockan 12 höll möte för en mycket stor åhörarskara. Kl. 5 hade vi möte i kapellet, som var till trängsel fyllt. Pastor Dinglimei talar så lugnt, så enkelt, men ock så varmt. Han har en enastående förmåga att fånga sina åhörares uppmärksamhet. Efter talet sjöng han flera vackra sånger, som han själv författat. Det var en oförgätlig stund. Må Herren rikligen välsigna detta sitt trogna vittne till fortsatt arbete i Mästarens tjänst! Efter honom talade vår evangelist Marcus Cheng kraftigt och övertygande. Vid mötets slut antecknade många av åhörarna, män och kvinnor, sina namn och önskade bli undervisade i evangelium. De behöva alla edra förböner.

Ett exempel på hedningarnas försök

att sätta sig över kristna släktingars önsknings visis av följande händelse. Kort före jul kom till vår mottagning för sjuka en gammal skröplig kvinna och begärde hjälp. Hon hade varit församlingsmedlem under många år och under tiden fått lida mycken förföljelse från sina anhörigas sida. Några dagar efter hennes besök hos oss fingo vi höra, att hon var död. Eburu hennes barn och anhöriga så väl visste, att hennes sista önskan var att få en kristlig begravning, så togo de ingen hänsyn därtill, utan begrovo henne på hedniskt vis. Vi kunde intet göra däråt. Dock var det endast den bräckliga stofthyddan, som blev så behandlad. Själén gick till paradiset boningar.

Söndagen efter jul mottogo tre män det heliga dopet. Efter denna högtid firades Herrens nattvard såsom en skön avslutning på det gamla året. Under böneveckan samlades vi sedan varje kväll till predikan, sång och bön.

MISSIONEN I KONGO

Julfirandet på Musana.

Brev från P. A. Westlind.

Musana den 5 jan. 1917.

Kära missionsvänner!

»De förvillade skola varda kloka,
de trotsiga skola mottaga undervisning».

Veckan före jul hade vi särskilt mycket att göra. Utom den vanliga skolan, som ännu pågick, hade vi bibel-skola fyra timmar om dagen för 64 personer, som skulle döpas söndagen den 24 december eller julafton.

Under dessa dagar köpte vi ock upp mat till julfesten, jordnötter, kassava-bröd och pisang. Från skogen bars hem en massa palmnötsklasar. Två svin och en get köptes, tre svin och ett par getter fingo vi till skänks av hövdingar. På torsdagen rostades och gnuggades jordnötter, palmolja bereddes, och tre svin slaktades. På fredagen stektes allt fläsket, något som fånglade de svartas hela intresse. »Juma», en stuvning av palmolja, pisang och jordnötter med en bra tillsats av peppar, kokades hela dagen i tolv stora lergrytor. Allt som allt hade vi fyra baljor, några hinkar och grytorna fulla till kvällen. Samma dag började gästerna att strömma in, skola efter skola.

Vi hade ock bjudit hit hövdingarna och deras underhövdingar från alla byar, där vi ha skolor. De hörsammade även inbjudningen; 68 infunno sig, och alla hade någon eller några av sina närmaste män med sig. At alla dessa hade vi fått låna hus i den närmaste byn, där några av våra lärare skötte om deras fest, till vilken vi lämnade ett svin, en get, 40 kg. kassavabröd och en börda jordnötter. Hövdingen i byn lade därtill ett svin, fyra getter och två bördor kassavabröd, varför alla hövdingarna och deras män, över 200 personer, blevo ganska väl försedda. Dock hade de icke något överflöd under de två dagar, de voro här.

Det var på lördags morgon vi lämnade ut maten till hövdingarnas fest. Samtidigt började bespisningen av skolgossarna (blott ett fåtal flickor och kvinnor hade kommit med). Vi togo emot dem skola efter skola i den ordning de kommit, satte dem i rader och gävo dem var sitt pisanglöv, varpå de fingo mottaga juman, som portionerades ut. Fläsket och kassavabrödet bars ut på bräder, varifrån var och en fick taga sin portion. Över tolv hundra barn hade infunnit sig. Lyckligtvis hade de kassavabröd med sig, varför utan de icke haft något att äta på kvällen och följande dag, ty maten,

de fingo här, räckte blott till ett ordentligt mål.

På eftermiddagen, då måltiden var över, hade vi möte. Först fick så mycket folk, som de tre salarna kunde rymma, packa in sig i dem. Sedan samlades den stora hopen på kyrkans norra sida, varefter jag ställde mig i en fönsteröppning, synlig för alla både inne och ute, hälsade dem välkomna och talade till dem om orsaken och ändamålet med den fest, vi firade. Vi sjöngo ett par sånger, som barnen lärt sig utantill i sina byar. Det var en väldig sång, som dock stundom blev ganska disharmonisk, emedan de, som voro ute, och de, som voro inne, hade svårt att hålla samma takt.

Vi hade först beräknat att hava alla främlingarna kvar över juldagen, men vi fruktade, att de hade för litet mat med sig, så att de då fått svälta, helst som de flesta kommit redan på fredagen. Dessutom måste mer än hälften ligga ute, ehuru alla hus voro fullpackade både här och i byn. Vi beslöto därför att hålla otta på söndagen och låta dem, som så önskade, gå hem, sedan de även varit med på förmiddagens möten.

På söndagsmorgonen klockan fyra ringde vi samman, gjorde kyrkan tom på gäster i stor hast, buro dit våra lampor, tände ljusen i ljuskronan och julträdet, gjorde upp stora eldar på planen norr om kyrkan, placerade hövdingarna längst fram i stora kyrksalen, släppte därefter in i alla salarna så mycket folk, de kunde rymma, och samlade sedan den stora hopen på planen mellan eldarna. Predikanten hade samma plats som dagen förut. Ljuset från salen genom de stora fönsteröppningarna och eldarna utanför gjorde natten ljus även för dem, som voro ute. Det var en lugn och stilla morgon. Vi sjöngo några julsånger, predikade om julens under och tackade Gud för hans ousägliga nåd.

En kvart före sex, då solen gick upp, var detta möte slut. Klockan 8 förmiddagen började vi nästa möte och

voro då placerade på samma sätt som på morgonen. Alla voro med, även hövdingarna. Efter predikans slut gingo vi till dopvattnet, där dopkandidaterna, klädda i vita tygstycken ställdes upp i två led. Folkskaran, öfver femton hundra personer, tog plats på båda stränderna och i vattnet både ovanför och nedanför. Många gossar klättrade upp i träden.

Inför denna skara av ungdom och landets hövdingar förrättades den högtidliga handlingen. Tal hölls med ledning av det stora missionsbudet, sänger sjöngos, dopkandidaterna läste trosbekännelsen och döptes medels neddoppning till Faderns, Sonens och den Helige Andes namn. Folket var uppmärksamt utom vid ett tillfälle, då en trädgren brast och en hop pojkar ramlade ned, somliga i ån, andra på stranden. Ingen skadade sig, det blev strax tyst och stilla. Då dopakten var öfver, sade vi farväl till dem, som önskade begiva sig hem, men upplyste ock, att följande dag var juldagen och att vi även då skulle hålla otta.

Vi samlades åter i kyrkan, då de nydöpta välsignades och intogos i församlingen. En avfälling återupptogs även, varefter vi firade den heliga måltiden. Många utomstående voro ock närvarande för att se och höra, vad som förehades.

På juldagens otta hade vi så mycket folk, som kunde rymmas inom hus. Efter predikan sade vi farväl till främlingarna, som ännu voro kvar, och till stationens skolbarn, som fingo ferier till den 15 februari. På annandagen hade vi fest för evangelisterna, då de ock fingo sina julklappar jämte hälsningar från sina vänner i Sverige. Insamlingen för missionen, som skulle varit på annandagen, hade vi på julafton, emedan vi då hade mesta folket.

Till de missionsvänner, som med gåvor bidragit till denna fest, sända vi vårt eget och alla deltagarnas hjärtliga tack. Genom att med dessa ord beskriva festen ha vi velat bereda även Eder tillfälle att deltaga i densamma.

Hjärtliga hälsningar till alla missionens vänner från oss alla både vita och svarta vid Musana.

Jul i Brazzaville.

Av G. A. Hult.

Det har ofta tänkts och sagts, att julstämning i egentlig mening, såsom vi äro vana att känna den i juletid hemma i Sverige, kan man aldrig få känna i Kongo. Det beror dock på, det. Jag skall berätta något om vårt julfirande här i Brazzaville nu sistlidne jul och därvid söka bevisa, att vi haft julstämning. Vad som särskilt gör — så har jag åtminstone själv erfarit — att man får känna julstämning här i Kongo liksom hemma, är att vi äro alldeles samma människor här som där. Vi ha samma behov av glädje här som där och samma förmåga att glädjas. Vad som är olika, det är de yttre förhållandena. Men vi människor ha en synnerlig förmåga att anpassa oss efter olika förhållanden. Där så finnas goda, trevliga kamrater med var sin goda, fria vilja, där blir god och behaglig stämning vare sig det nu skall vara julstämning eller annan stämning.

Jag sitter och ser nedåt gårdsplanen. Där är ett muntert liv. Skolgossar med mammor, pappor, hövdingar och fränder ha samlats. De skola fira jul med oss. De ha, förutom det storslagna i att vara våra gäster under julen och bevista alla mötena, en fest i kikaren, som skall avhållas annandagen, på missionsvännernas i Sverige bekostnad. Men de skola ock i samband därmed hava en offerfest för missionen, alldeles som vi ha det i Sverige den dagen. Jag säger ingenting ofördelaktigt om dem, om jag säger, att den sista dagen var för dem den stora dagen i högtiden.

Varmt är det i julekväll. Inté bara i hjärtat utan ock i yttre avseende. Dagens drott har skänkt oss sina flo-

der av ljus och värme men har nu gömt sig bak kullarna i väster, och vi ha samlats kring julgranen med de många ljusen och den svenska flaggan högst i topp. Någon föreslår, att vårt främmande bör bjudas upp för att få se, hur vi ha det och vara med på vår aftonbön. De bjudas, de komma och beundra allt. Sedan de tagit plats, läser »husfar» ur den gamla kära boken: »Ett barn är oss fött, en son är oss given.» Varje huvud sänkes, och ur mångas hjärtan uppstiga tacksamhetens suckar till vår gemensamme fader i himmelen för den stora julgåvan. Sången brusar. Visiten är slut, och vi äro snart bara vita igen. Nu kommer det trevligaste på programmet, det som kanske mest kommer de gamla minnena att tala. Det är julklappsutdelningen. Ha Ni julklappar också i Kongo? Jo jo men! Jag har aldrig fått så många julklappar förr. När allt detta trevliga är slut, skiljas vi för att efter några timmars vila i tidig morgonstund samtas och sjunga den härliga julsången »Var hälsad, sköna morgonstund» (Malembe nsuka nakile). En vit man och en svart predika om det gamla budskapet: »I dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren i Davids stad.»

Så kom annandagen med sina fester. Jag skall ej i detalj beskriva dem.

Endast det vare sagt, att det vore lika värdefullt att skriva därom som om någonting annat. Särskilt gäller detta offerfesten, då man såg de svarta lägga sina offer på missionens altare. Dessa offer kunna ej bli stora. Men det är en stor sak, att de infödda kristna börja inse nyttan av att vara med. Osökt tränger sig den frågan fram: »Vem gav ankans skärv, du eller de?» Jag tvekar ej att svara, att de kommit närmare det målet än jag.

Detta vare sagt om julen. Vad mer ville jag säga, om ej det, att vi alla äro genomträngda av den önskan, att alla dessa, som vi firat jul tillsammans med, måtte vinnas för Kristus. Det är vårt stora mål. Det målet närma vi oss ock med var och en enskild, som vinnes. De komma »en och en».

Med de hjärtligaste hälsningar till alla missionens vänner hemma i Sverige vill jag framföra en önskan, den nämligen, att I allt fortfarande måtten bedja för Kongo. Bedjen särskilt för Brazzaville! Då vi inne i landet möta den nakna hedendomen, möta vi här samma hedendom iklädd något av civilisationens mantel. Vi behöva bedja, att detta folk blir befriat från såväl hedendomens som civilisationens alla synder och får iklädas rättfärdighetens klädnad.

Brazzaville den 17 januari 1917.

Vetenskapens skuld till den kristna missionen.

Av teol. d:r *K. E. Laman.*

Vår kongomissionär, d:r K. E. Laman, har till en enskild person sänt en skrivelse angående sina vetenskapliga arbeten. Som denna skrivelse är av sådant intresse, att den bör bli känd i vida kretsar, meddela vi den här, sedan några obetydliga detaljer, beroende på skrivelsens mer privata karaktär, uteslutits.

Mukumbungu den 2 jan. 1917.

Helt nyligen läste jag en mycket beaktansvärd artikel i en svensk tidning av regementspastor G. W. Lindberg. Den handlade om vetenskapens skuld till missionen.

Vad som där sades, är mycket sant,

ty man skall väl näppeligen finna något folk, där icke missionen varit banbrytaren i studier av språket, religionen och etnografien för övrigt. Man skulle även kunna säga, att vetenskapen i sin helhet står i stor skuld till missionen, ty inom varje gren av vetenskapen söker man finna utvecklings-

stadierna, och därför studeras de primitiva folken icke blott för deras egen skull utan för att dels få hjälp och ledning vid studiet av forntida folk, dels hos mera kulturellt framskridna folk finna förklaring på vissa bruk och företeelser, så att forskaren må kunna lösa en hel del problem.

Missionären behöver för den skull icke vara vetenskapsman, men ju större vetenskaplig bildning och intresse han har för saken, till desto större nytta kan han vara.

Missionären har nämligen många förutsättningar för att kunna tjäna vetenskapen. Han kan genom sitt mångåriga arbete på samma missionsfält tränga djupare in i språket. Han allena vinner folkets fulla förtroende och kan därför såsom ingen annan förstå och känna folket i alla dess levnadsförhållanden. Därvid kommer han osökt in på andra vetenskapsområden, där han kan göra viktiga iakttagelser och åstadkomma värdefulla samlingar såväl från land och folk som från djur- och växtvärlden etc.

Den svenska missionen är ju icke så gammal och vittomfattande som den tyska och engelska, varför den ej kan uppvisa mycket i vetenskapligt avseende. Men å andra sidan ha icke heller de svenska vetenskapsmännen fordom haft så stort förtroende för missionärerna i dessa stycken. Missionsstyrelserna och missionärerna själva ha heller icke beaktat saken, så att de gjort, vad de kunnat.

Den missionsetnografiska utställningen i Stockholm öppnade säkerligen ögonen på många och icke minst på missionärerna med hänsyn till vad de kunde och borde göra såväl för missionen som för vetenskapen. Visserligen var det ock en och annan gammal vetenskapsman, som även då trodde, att missionärernas arbete i detta avseende icke var fullt tillförlitligt. Emellertid blev såväl utställningen som frih. Nordenskiölds intresse för Kongo och för mina samlingar av fabler, ordstäv, sånger etc., vilka han då lät utgiva,

för mig en impuls till fortsatt arbete. Jag hade låtit samla och nedskriva dessa fabler etc. för att få en klarare inblick i språkets karaktär. Men då det sedan kunde tjäna vetenskapen, var det ju en uppmuntran.

Det är av samma orsak, jag nu samlar det rikhaltiga materialet för den etnografiska monografien över de olika grenarna av folkstammen här i Nedre Kongo. Studiet av språket och etnografien i vidsträckt mening måste gå hand i hand med varandra, ty det ena kompletterar det andra. Man kan nämligen icke tänka sig att få en fullständig ordbok eller en sann kännedom om dialekternas idiom, förrän man fått en ingående kunskap i de minsta detaljerna av folkets liv och tänkesätt. Det var därför jag började utarbete och trycka detaljerade frågeformulär, efter vilka de infödda skulle skriva. Utvalda, dugliga och pålitliga skrivare från lärarekåren har jag fått genom missionärernas hjälp inom de olika sällskapen. Genom deras skrivningar och mina besök på platserna dels för studiet av dialekterna, dels för att hålla möten med skrivarna, äldre hövdingar m. fl., så att arbetet skulle komma in på rätt spår, har jag nu kommit till ett storartat resultat. Jag har nämligen nu redan över 10,000 skrivna sidor (i skrivboksformat). Dessutom har jag uppskrivit alla avvikelser i språkligt hänseende och uppsamlat en mängd nya ord. Vid genomgåendet av skrivelserna finner jag ständigt nya ord och »grammatiska nyheter».

Med avseende på skrivningarna synes det mig, som om dessa infödingar, då de fått någon skrivvana, kunna lika lätt och ledigt framställa sina tankar i skrift som i tal och vid rättegångarna. Arbetet har mött många svårigheter, varvid vidskepelse och fruktan icke varit de minsta, men till följd av det stora förtroendet för mig och det allmer växande intresset för arbetet å de inföddas sida, måste jag säga, att jag börjat tränga in i de minsta de-

taljer av folkets hela såväl sociala som religiösa liv.

Visserligen visste jag, att detta arbete i främsta rummet skulle tjäna missionerna härute, och att det i flera avseenden skulle bliva av största betydelse för folket och för framtida missionsverksamhet. Men ändock hade jag väl ej kunnat eller vågat åtaga mig detsamma eller så helt ägna mig häråt, om icke Svenska Missionsförbundets styrelse rätt uppfattat dess betydelse samt lämnat medel och tid härför. Det är alltså med både glädje och tacksamhet jag måste betyga, att styrelsen väl insett, vad som borde och kunde göras. Å andra sidan torde professor Meinhofs i Hamburg löfte att vilja utgiva mina arbeten ha bidragit därtill.

Den av pastor Lindeberg omnämnde missionären J. Spieth har ock uppmanat mig att företaga detta arbete. Sista gången jag träffade honom, sade han: »Ni är mannen att samla och utarbeta allt, som rör Kongofolkets religion». Jag svarade, att det är så litet mot vad han kunnat skriva om Ewefolket. Han svarade: »Om det är mycket eller litet, gör intet. Huvudsaken är, att allt samlas och nedskrivs, medan man kan få det».

Trots att jag förut visste icke så litet om detta folk, måste jag dock nu säga; att jag aldrig trodde, att det fanns en sådan rikedom och mångfald inom dess tankevärld. Man borde dock ha förstått, att folkets sjäsliv med dess uttryck i religiösa och sociala seder, i tankar och föreställningar skulle vara så rikt, djupt och utbildat som språket. Nu har jag lyckats »få tag i det» samt börjat ordna och utarbeta en framställning därav, såsom förut skett med språket.

Jag håller nu emellertid på med det svåraste av allt, nämligen släkt- och klanväsendet, d. v. s. släkternas namn och dessas betydelse, deras utbredning och ombyte eller tillägg av namn o. s. v. Jag har redan verkliga dokument i saken. Jag har funnit lösningen på de

olika benämningarna »bakongo», »basundi», »babwende» etc. samt funnit flera centra inom landet, varifrån släkterna utbrett sig åt olika håll. Det är något, som de infödda äro särskilt intresserade av. Återstår nu för mig att göra en resa nedåt Portugisiska Kongo, varifrån de kommit. Hittar jag i skrivelserna något annat nytt, som tarvar undersökning, då har jag ett par tränade infödda, som sändas ut att taga reda på saken.

Med avseende på språkforskningen har jag ock kommit så långt, som är möjligt. Vad som kunde återstå, vore en del i fonetiken, t. ex. den musikaliska accenten eller ordens melodi. Åtskilligt skall jag upptaga på min fonograf för att studeras vid det fonetiska laboratoriet i Hamburg. Redan förut har jag upptagit en mängd rekord på musik och sång från olika trakter härute för psykologiska institutet i Berlin. Då jag nämligen första gången på lektor Waldenströms initiativ besökte professor Meinhof i Berlin, tog han mig med till olika institutioner och presenterade mig för att väcka mitt intresse och troligen för att söka få bidrag till dem från mig. Vi kommo då till nämnda institut, där jag mottog en fonograf och rullar i mängd för att upptaga rekord. Dessa m. fl. andra rekord studeras nu flitigt. Man har funnit, att den afrikanska musiken har en helt annan skala än vår. Där finnas ej blott halvtoner utan även mindre delar eller grader, så att musiken ej kan återgivas på våra instrument.

På samma sätt är tonhöjden föremål för ingående studier, varvid den afrikanska tonhöjden lägges till grund för studiet av den europeiska, enligt en artikel i Vox, tidskrift för det fonetiska laboratoriet i Hamburg.

Så skulle jag kunna framdraga andra exempel, som visa, att missionären kan taga en verksam del i det vetenskapliga arbetet, då man har förtroende för honom och han själv är villig att göra, vad han kan. Varje liten detalj, som rör etnografien, är

av största betydelse i flera avseenden, där man minst anar.

Kanske jag ock skulle nämna, att vi vid nämnda tillfälle besökte det stora etnografiska museet i Berlin, där intendenten själv var med för att visa det lilla, de hade från Kongofolket. Det var ej mycket, men det berodde säkerligen på, att tyskarna ej ha någon mission härute.

Ett annat exempel på missionärernas outhärlighet, då det gäller att få en rätt och allsidig kunskap om ett folk, skall jag anföra. Då jag reste ut denna gång, fick jag i Bryssel genom kolonialdepartementet en del praktverk i etnografi samt alla banden (11 st.) av serien »Collection de Monographies ethnographiques». Visserligen finnes det där många värdefulla uppgifter och rätt goda arbeten, men vad är det mot det sista arbetet över »baluba» av katolske missionären Colle? Gäller det landet och folkets, så att säga, yttre värld, kan ju nästan vem som helst lämna värdefulla upplysningar om ett nytt folk. Det finnes t. ex. ett band i denna serie över Mayombefolket norr om Boma. Men vilka motsatser i uppgifterna! — och ändock ha de sökt bidrag av de bästa personer, de kunna få fatt i. Den ene vite rättar den andre, ibland rätt och ibland orätt. Bland annat svarar en: »Det finnes ej några fabler, ingen poesi och inga traditioner». En annan rättar det och säger, att det finnes nog något, och anför ett exempel. I ett praktverk med planscher stå en hel del trägubbar upptagna såsom »nkisi» eller fetischer, och de äro ej annat än imitationer av de porslinsgubbar, som de infödda fördom satte ut på gravarna. Såsom sådana ha de helt andra namn. Folket bör väl veta, vad de tänka och tro härom. Då det gäller religiösa ting, är följande svar typiskt: »Folket tyckes ej bekymra sig mycket om religionen, ty då man frågar någon därom, svarar han: »Ah, sådant kommer blott huvudet att värka, vad veta vi om dylikt?»

Många vita tro detta och få i dessa stycken samma felaktiga föreställning som om språket. Ty huru ofta får man ej höra, att detta språk är mycket fattigt! »Kanske det finnes något hundratal ord med stereotypiska fraser», ja, i Franska Kongo menar mången, att det ej alls är något språk. Detta är ju förklarligt, då de vita ej vilja lära sig ett enda ord. Men den vakne iakttagaren måste även rörande detta arbete intyga, att det fordras livslångt studium av språket och folket för att tränga in i folkets tankevärld.

De svenska vetenskapsmännen börja allt mer och mer uppskatta missionärernas arbete. Nu har d:r Romell nyligen sökt vår medverkan med avseende på svampar. Nykvist m. fl. ha insänt flera större samlingar. Jag fortsätter ock alltfort med mina samlingar, och det även av svampar, synnerligast om folket har något namn på dem. Jag började visserligen dessa samlingar för riksmuseet på grund av mitt särskilda intresse härför sedan studietiden, men då jag började utarbeta naturläran, var det nödvändigt att något studera detta lands fauna och flora. Nu har det blivit en nödvändighet för ordboken och monografien, ty det finnes ej ett ting med någon benämning, som icke spelar sin roll och har sin historia. Tänk av vilket värde det nu är att i dessa arbeten kunna angiva den vetenskapliga benämningen!

Med botaniken har jag ej haft tid att syssla så mycket, och det har ej varit så nödvändigt, ty en katolsk frère J. Gillet har ägnat sig häråt samt angivit den inhemska benämningen på en hel del arter. Jag har dock själv en värdefull samling av medicinska örter och sådana, som brukas vid »nkisi» etc. Jag har nu sökt intressera missionärerna för dylika samlingar och allt annat, som de kunna bidra med. Några göra, vad de kunna.

Vi ha ju vår bestämda vilotid härute, och så måste vi göra resor i distrikten för verksamhetens skull. Då

passar det alltid att under vägen på åkrar och ängar, i skog och på vatten göra sina undersökningar och samla, vad man förut icke har.

Vetenskapliga expeditioner utgå till olika delar av världen, men även där fyller missionären en lucka, ty där han är efter år arbetar, kan han t. ex. följa utvecklingsstadierna hos en del insekter och taga reda på sådant, som dylika expeditioner ej hinna med eller ens se. Själve termit-professorn (som jag kallar honom) Sjöstedt har företagit två expeditioner till Afrika och ändock sade han, sist jag var hemma: »Vi komma nu att få en enastående termit-utställning i nya museet, tack vare herr Laman.» Men så har jag visst hemfört den största samling av termiter med bon, som finnes från något land i Afrika. Detta gäller ock utkläckningsarbetet av fjärilar etc. Jag beklagar blott, att jag ej kom att fullfölja professor Aurivillius' önskan i det stycket med hänsyn till långhåriga larver, ty han skulle då ha väntat med utgivandet av ett arbete för att få de nödvändiga kompletteringarna.*

Man skulle kunna tro, att dylika samlingar och arbeten icke äro av så stor betydelse för de svarta. Men frånsett själva den undervisning, de härigenom få i naturkunnighet, äro de ett ytterst lämpligt och tilltalande stoff vid predikan etc. Huru ofta har jag icke t. ex. både i predikan och eljes påpekat den underbara utvecklingen av en fjäril, det dolda fjärillivet i larven, den fula masken, som kryper i stoftet, huru den dock blir, då dess utveckling ej hindras, en vacker fjäril, som svingar sig glatt i rymden. Men kommer t. ex. en slags spyfluga och

lägger sina ägg i larven, dör den en evig död som fjärillarv. Det blir i stället blott spyflugor. Detta tillämpat på uppståndelsen och dödens gift i vår andliga kropp o. s. v. har varit av stor effekt och särdeles förstaeligt. Numera hämtar jag alltid stoff för mina predikningar ur de inföddas skrivelser för monografien. Jag tror, att jag aldrig förr kunnat tala så om riket, konungen och konungavärdigheten och förklara det såsom sistlidne advent, då jag gjorde jämförelse med deras gamla konungariket och konungavärdighetens religiösa institution etc.

Det skall nu bli mig en stor nåd och glädje, om jag får komma hem och börja det slutliga utarbetandet av detta rikhaltiga material. Översikten av dialekternas egenheter kommer väl att inflyta i inledningen till min stora kongo-franska ordbok. Med avseende på monografien har jag tänkt följa den förut nämnda serien från Bryssel, d. v. s. så att de bästa uppsatserna i varje ämne bli såsom ledare, och där-efter skola följa utdrag ur alla andra skrivelser, där någon ny detalj eller avvikande tankar av vikt framställas. Den blir först förstas på kongospråket och sedan översatt så troget som möjligt till franskan, förmodar jag. Jag tror, att den på detta sätt skall bli den sannaste och bästa av folkets inre och yttre värld. Härtill komma förklaringar och svar på frågor under våra diskussioner och från genomläsandet av skrivelserna. Ämnen och vetenskapliga uppgifter, som fordras för att komplettera arbetet, och som de svarta ej kunna redogöra för, skall jag söka få svar på ur tillförlitligaste källor.

Min hustru står mig bi alltfört både i det ena och det andra. Mycken hjälp får jag från kamrater samt uppmuntringar av olika slag hemifrån, vadan det mödosamma arbetet underlättas så mycket som möjligt.

* Samlingarna och de många arterna äro beskrivna i olika band av »Arkiv för zoologi». Åtskilliga ha fått sina namn efter brevskrivaren. En liten fin fjäril heter sålunda *Chrysopsyche Lamani* (Lamans guldsjäl!)

Från utresande missionärer.

Till Kongo.

(Forts. av reseskildringen i nr 4.)

»Herren Sebaot går med oss.»

Varje liten omväxling ger åt resan ett visst behag. Så även i Conacry, där vi stannade några timmar. Några av sällskapet stego i land för att skåda denna palmernas kust, där allt stod i blomning. Högsommar där, vinter i Sverige! Infödingarna kommo till »Anversville» och bjödo ut apelsiner och andra frukter. Det var troligtvis ej första gången, som de försökte sig på affärer, ty de visade sig vara skickliga affärsmän. Det är intressant att studera naturfolken och deras uppträdande. — Snart lyftes ankar, och vi gled o återigen ut på det stora havet.

Årets 366:te dag var kommen, och vi hade tänkt att liksom i Sverige vaka ut det gamla året. Detta kunde emellertid ej realiseras, och därför anordnades en svensk nyårsotta, under vilken vi kände oss verkligt uppbyggda.

På årets första dag passerade vi ekvatorn. Blott några dagar till, och vi upptäckte, ett havsvattnet började bliva grumligt, ett tecken på att vi voro utanför Kongoflodens mynning. Allas blickar riktades åt öster. Fredagen den 5 januari ångade »Anversville» uppför floden, som nu till bräddarna var fylld av väldiga vattenmassor. Man kunde knappast tro, att det var en flod. Vattenytan var så bred, att den bildade skärgårdsnatur med vikar och holmar. Denna natur försvann emellertid så småningom, och Kongos natur med kullar och dalar mötte ögat.

* * *

Drömmen förbyttes i verklighet och vår längtans mål var hunnet, då vi nådde Boma. Var det verklighet, att vi nu efter lång väntan och många böner voro i Kongo? Vi behövde ej tvivla därpå, det var mycket, som talade därom. Den amerikanske mis-

sionären rev. Christ hälsade oss välkomna till Kongo och inbjöd oss till sin missionsstation att dricka kaffe. Med tacksamhet mottogo vi naturligtvis bjudningen och fingo därvid tillfälle att stifta bekantskap med amerikanska missionärer. Under uppehållet i Boma besökte vi infödingarnas marknadsplats och några byar. De av sällskapet, som varit i Kongo förut, samspårakade med folket och funno några troende bland dem.

Efter några timmars färd uppför floden kunde vi se den första skymten av de svenska färgerna. Det var vid Londe missionsstation, där flaggan denna dag hissades i topp. Sakta lade »Anversville» till vid kajen den 6 januari, och vi hälsades välkomna av missionssyskonen, som kommit för att mottaga oss. Känsloerna ville nu taga ut sin rätt. Vad gingo vi väl till mötes? Skulle vi bliva till välsignelse några år, eller skulle vi inom en kort tid lägga ned svärdet för att vila? Allt var som en gåta? Den långa resan föreföll som en ljuvlig dröm. Besvärigheterna voro glömda, och vi blickade framåt.

Vi stego ombord på tvenne roddbåtar, som förde oss till missionsstationen. Det var jubel. Efter några minuter voro vi hemma. Hälsningar framfördes från moder »Svea». Vi kunde nu säga: »Havet är icke mer». Tänken eder aderton svenska missionärer samlade omkring middagsbordet vid Londe! Frågor och svar avlöste varandra.

En gemensam uppbyggelsestund anordnades av sällskapet, som kommit till Kongo i en så märkvärdig tid, under så märkvärdiga förhållanden. Jesus Kristus ställdes fram såsom vår förebild (Ebr. 3: 1, 2) och med blicken riktad på honom upptaga vi nu arbetet i Kongo.

Fridshälsningar från de fjorton genom
E. A. Fridlund.

Brazzaville den 15 jan. 1917.

Nya böcker.

Vår yttre mission Studiebok av
J. E. Lundahl.

Ett värdefullt arbete över Svenska Missionsförbundets yttre missions uppkomst, utveckling och nuvarande ställning. Boken bör studeras av alla, som hava intresse för missionen.

Pris inklusive studieprogram
häft. 2: — kr.

Kampen mellan islam och kristendomen En kulturteckning
av
Bruno Nyström.

Boken bör studeras av var och en, som intresserar sig för den närvarande tidens förnämsta missionsproblem.

Pris 75 öre.

Den troende ungdomen och tidens strömningar Av
Axel Andersson.
Del II.

Boken utgives som nr 1 i S. M. U:s småskrifter och är en fullständig omredigering av den förra upplagan.

Pris 25 öre.

Den kristna församlingens organisation och arbete Av
Axel Andersson.

Utgives som nr 17 i S. M. U:s småskrifter.

Pris 25 öre.

Kampen för nykterhet Av
P. Waldenström.

Alla, som sträva för nykterhet, böra sprida denna skrift.

Pris 25 öre.

Blod och tårar Av *M. Piranjan.*

Armeniernas till följd av kriget ohyggliga lidanden äro här beskrivna. Den, som läser boken, måste känna medlidande men också tacksamhet till Gud för fredens välsignelse.

Pris 75 öre.

Obs! All vinst tillfaller missionen.

Svenska Missionsförbundets Förlag,
STOCKHOLM C.

Biblisk troslära

av *P. Waldenström.*

Varje bibelläsare, som önskar tränga in i ordets sanningar, bör studera boken.

Pris inb. 3: 50.

Svenska Missionsförbundets Förlag,
Stockholm C.

Jesu pinas och uppståndelsens historia.

Pris inb. 2: — kr.

Se Guds Lamm.

Betraktelser över Kristi lidandes och uppståndelsens historia.
Fint praktverk med 10 planscher.

Pris inb. 5: — kr.

Smärtornas man.

Ny översättning och utläggning av Es. 53:e kap.

Pris inb. 2: — kr.

Kristi avsked till sina lärjungar.

Pris inb. 2: 75.

Svenska Missionsförbundets Förlag,
STOCKHOLM C.

Missionsskolan.

börjar nytt läsår den 1 sept. 1917.

Troende unga män, som där önska utbildas till predikanter eller missionärer, ävensom troende unga kvinnor, som önska bli missionärer i Sv. Missionsförbundets tjänst, kunna genom undertecknad få närmare underrättelse om villkoren för inträde.

Till Skolestyrelsen ställd inträdesansökan bör snarast och senast den 1 maj insändas till undertecknad, adress: Lidingö Villastad.

Gust. Mosesson.